

***Crocus biflorus* Mill. vendarle tudi v flori Slovenije**

***Indeed Crocus biflorus* Mill. part of the flora of Slovenia**

IGOR DAKSKOBLER¹, TONE WRABER²

¹ Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Regijska raziskovalna enota Tolmin, Brunov drevored 13, SI-5220 Tolmin, Slovenija; igor.dakskobler@guest.arnes.si

² Tone Wraber, Polhov Gradec 93a, SI-1350 Polhov Gradec, Slovenija; tone.wraber@guest.arnes.si

Prvi podatek o pojavljanju dvocvetnega žafrana (*Crocus biflorus*) na ozemlju današnje republike Slovenije je dokumentiran z nabirkom v okolici Komna na Tržaško-Komenskem Krasu leta 1844, shranjenem v herbariju TSM. Še isto leto je bilo to nahajališče objavljeno v 2. izdaji Kochovega »Sinopsisa«. Še vedno kot *Crocus biflorus* ta žafran z več nahajališč na istem območju, a v mejah današnje Italije, navajata v flornih delih Marchesetti (1896-1897) in Pospichal (1897), kakor mnogo pozneje Mayer (1952) za slovensko etnično ozemlje in, po netočno razumljenem Marchesettijevem navedku, tudi še Sušnik (1969) za ozemlje današnje republike Slovenije. Vendar je Witasek (1902) ugotovila, da gre pri tem žafranu za *Crocus weldenii*. Do istega spoznanja je, ne vedoč za njeno objavo, prišel tudi Lausi (1965). V zgodnji pomladi 2008 na dveh nahajališčih v srednji Soški dolini (Plave, Morsko) najdeni žafran pa se je izkazal kot pravi *C. biflorus* subsp. *biflorus*. Obe nahajališči širita doslej znani areal te podvrste znatno na vzhod, vse na južno vznožje Julijskih Alp, to vednost pa dopolnjuje še doslej spregledana najdba K. Zirnichia iz leta 1955 iste podvrste v Italiji zahodno od Gorice. Referat obravnava zgodovino odkrivanja podvrst *C. biflorus* subsp. *weldenii* in *C. biflorus* subsp. *biflorus* v Sloveniji in italijanski soseščini ter na arealnih kartah prikazuje njuno razširjenost na navedenih območjih. Podatki o geološki podlagi in podnebjui ter fitocenološka tabela ilustrirajo ekološke razmere novih nahajališč. *C. biflorus* subsp. *biflorus* uspeva na košenih travnikih, ki jih uvrščamo v asociacijo *Anthoxantho-Brometum erecti*, in v (pol)ruderalnih združbah iz razreda *Molinio-Arrhenatheretea*. Ta podvrsta predstavlja nov takson v flori Slovenije, medtem ko pojavljanje podvrste *C. biflorus* subsp. *weldenii* na ozemlju Slovenije po letu 1844 ni bilo več potrjeno. Potrjeno tudi ni nahajališče podvrste *C. biflorus* subsp. *biflorus* na nahajališču pri Gorici v Italiji.